Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 13. júna 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Poľnohospodárstvo – Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) – Režimy podpory – Priame platby poľnohospodárom – Nariadenie (EÚ) č. 1307/2013 – Článok 4 ods. 1 písm. b) a c) – Pojem ‚podnik‘ – Spravovanie poľnohospodárom – Pojem ‚poľnohospodárska činnosť‘ – Článok 33 ods. 1 – Pojem ‚poľnohospodárska plocha, ktorú má poľnohospodár k dispozícii k dátumu stanovenému členským štátom‘ na účely aktivácie platobných nárokov – Sezónne odovzdávanie parciel, ktoré vlastní poľnohospodár, užívateľom, ktorí zabezpečujú ich údržbu a zber úrody, za odplatu“

Vo veci C-731/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Rakúsko) z 25. novembra 2022 a doručený Súdnemu dvoru v ten istý deň, ktorý súvisí s konaním:

IJ und PO GesbR,

IJ

proti

Agrarmarkt Austria,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory N. Piçarra (spravodajca), sudcovia N. Jääskinen a M. Gavalec,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Agrarmarkt Austria, v zastúpení: M. Borotschnik, splnomocnený zástupca,

– rakúska vláda, v zastúpení: A. Posch, J. Schmoll a A. Kögl, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

– španielska vláda, v zastúpení: A. Pérez-Zurita Gutiérrez, splnomocnená zástupkyňa,

– Európska komisia, v zastúpení: A. C. Becker a A. Sauka, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 4 ods. 1 písm. b) a c) a článku 33 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 608).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi IJ und PO GesbR, spoločnosťou podľa občianskeho práva do roku 2020 a od roku 2021 len IJ ako fyzickou osobou (ďalej spoločne len „IJ“) na jednej strane a Agrarmarkt Austria (ďalej len „AMA“), právnickou osobou založenou podľa rakúskeho práva, ktorá je platobným orgánom a likvidátorom pomoci pre poľnohospodárov, na druhej strane vo veci troch rozhodnutí, v ktorých AMA odmietla priznať IJ priame platby za roky 2019 až 2021.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie (ES) č. 1782/2003

3 Nariadenie Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ L 270, 2003, s. 1; Mim. vyd. 03/040, s. 269), bolo zrušené nariadením Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a ktorým sa zrušuje nariadenie č. 1782/2003 (Ú. v. EÚ L 30, 2009, s. 16). Pod názvom „Použitie platobných nárokov“ článok 44 nariadenia č. 1782/2003 v odsekoch 2 a 3 stanovuje:

„2. ‚Hektárom, na ktorý možno poskytnúť podporu‘ sa rozumie akákoľvek poľnohospodárska plocha poľnohospodárskeho podniku, ktorá sa využíva ako orná pôda alebo stály pasienok, okrem plôch, na ktorých sú trvalé kultúry a lesy alebo ktoré sú vyčlenené pre nepoľnohospodársku činnosť.

3. Poľnohospodár nahlási pozemky odpovedajúce ploche, na ktorú sa viaže platobný nárok. Okrem prípadu vyššej moci alebo mimoriadnych okolností sú uvedené pozemky poľnohospodármi k dispozícii počas aspoň desiatich mesiacov, ktoré začnú plynúť odo dňa, ktorý stanoví členský štát, najskôr však 1. septembra kalendárneho roku, ktorý predchádza roku podania žiadosti o účasť v režimu jednotnej platby.“

Nariadenie č. 1307/2013

4 Odôvodnenie 10 nariadenia č. 1307/2013, ktoré bolo zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 2021, s. 1), ale je uplatniteľné *ratione temporis* na spor vo veci samej, stanovovalo:

„Skúsenosti získané pri uplatňovaní rôznych režimov podpory poľnohospodárom ukazujú, že v mnohých prípadoch sa podpora poskytla fyzickým alebo právnickým osobám, ktorých podnikanie sa nezameriavalo na poľnohospodársku činnosť alebo sa na ňu zameriavalo len okrajovo. S cieľom zabezpečiť lepšie zacielenie podpory by sa členské mali vyhnúť tomu, aby priame platby poskytovali určitým fyzickým a právnickým osobám, pokiaľ nemôžu tieto osoby preukázať, že ich poľnohospodárska činnosť nie je okrajová. Členské štáty by tiež mali mať možnosť neposkytnúť priame platby iným fyzickým alebo právnickým osobám, ktorých poľnohospodárska činnosť je okrajová. Členským štátom by sa však malo povoliť, aby poskytovali priame platby menším poľnohospodárom pracujúcim na čiastočný úväzok, keďže títo poľnohospodári priamo prispievajú k životaschopnosti vidieckych oblastí. …“

5 Článok 1 tohto nariadenia s názvom „Rozsah pôsobnosti“ stanovoval:

„Týmto nariadením sa ustanovujú:

a) spoločné pravidlá pre platby poskytované priamo poľnohospodárom na základe režimov podpory uvedených v prílohe I (ďalej len ‚priame platby‘);

…“

6 Článok 4 tohto nariadenia, nazvaný „Vymedzenie pojmov a súvisiace ustanovenia“, stanovoval:

„1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

…

b) ‚podnik‘ sú všetky jednotky používané na poľnohospodárske činnosti a spravované poľnohospodárom, ktoré sa nachádzajú na území toho istého členského štátu;

c) ‚poľnohospodárska činnosť‘ je:
   i) produkcia, chov alebo pestovanie poľnohospodárskych výrobkov vrátane zberu, dojenia a rozmnožovania zvierat, a chovu zvierat na poľnohospodárske účely,

ii) udržiavanie poľnohospodárskej plochy v stave, v ktorom je vhodná na pastvu alebo pestovanie bez prípravnej činnosti nad rámec použitia bežných poľnohospodárskych postupov a techník na základe kritérií, ktoré stanovia členské štáty vychádzajúc z rámca stanoveného [Európskou k]omisiou, alebo

iii) vykonávanie minimálnej činnosti na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, pričom túto činnosť vymedzia členské štáty;

…

e) ‚poľnohospodárska plocha' je akákoľvek plocha, ktorú zaberá orná pôda, trvalý trávny porast a trvalé pasienky alebo trvalé plodiny;

…

2. Členské štáty:

…

b) pokiaľ je to v členskom štáte vhodné, vymedzia minimálnu činnosť, ktorá sa má vykonávať na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, ako sa uvádza v odseku 1 písm. c) bode iii);

…"

7 Článok 9 tohto nariadenia, nazvaný „Aktívny poľnohospodár", v odseku 1 stanovoval:

„Priame platby sa neposkytnú fyzickým ani právnickým osobám, ani skupinám fyzických alebo právnických osôb, ktorých poľnohospodárske plochy sú prevažne plochy prirodzene ponechané v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie a ktoré na uvedených plochách nevykonávajú minimálnu činnosť, ktorú členské štáty vymedzili s článkom 4 ods. 2 písm. b)."

8 Článok 32 nariadenia č. 1307/2013, nazvaný „Aktivácia platobných nárokov", znel takto:

„1. Podpora v rámci režimu základných platieb sa poskytuje poľnohospodárom po aktivácii platobného nároku na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu, v členskom štáte, v ktorom bol pridelený, prostredníctvom nahlásenia v súlade s článkom 33 ods. 1 Aktivované platobné nároky oprávňujú na vyplatenie súm, ktoré sú v nich stanovené. …

2. Na účely tejto hlavy je ‚hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu':

a) akákoľvek poľnohospodárska plocha podniku vrátane plôch, ktoré neboli k 30. júnu 2003 v dobrom poľnohospodárskom stave v členských štátoch, ktoré k Únii pristúpili 1. mája 2004 a ktoré sa pri pristúpení rozhodli uplatňovať režim jednotnej platby na plochu, ktorá sa využíva na poľnohospodársku činnosť, alebo ak sa plocha využíva aj na nepoľnohospodárske činnosti, je plocha, ktorá sa využíva prevažne na poľnohospodárske činnosti;

…"

9 Článok 33 tohto nariadenia, nazvaný „Nahlásenie hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu“, v odseku 1 stanovoval:

„Na účely aktivácie platobných nárokov ustanovenej v článku 32 ods. 1 poľnohospodár v súvislosti s každým platobným nárokom nahlási pozemky zodpovedajúce hektárom, na ktoré možno poskytnúť podporu. Okrem prípadu vyššej moci alebo výnimočných okolností musia byť nahlásené pozemky poľnohospodárovi k dispozícii k dátumu stanovenému členským štátom …“

Rakúske právo

10 Ustanovenie § 20 Verordnung des Bundesministers für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft mit horizontalen Regeln für den Bereich der Gemeinsamen Agrarpolitik (Horizontale GAP-Verordnung) [nariadenie spolkového ministra poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, životného prostredia a vodného hospodárstva, ktorým sa stanovujú horizontálne pravidlá pre oblasť spoločnej poľnohospodárskej politiky (ďalej len „horizontálne nariadenie o SPP“), BGBl. II, 100/2015] s názvom „Plochy využívané na nepoľnohospodárske činnosti“ v odseku 3 stanovuje:

„Medzi plochy, na ktoré možno poskytnúť podporu v zmysle článku 17 ods. 1, v žiadnom prípade nepatria spevnené alebo zastavané plochy, štrkoviská, lomy, parky, rekreačné plochy, výsadby vianočných stromčekov, trvalé manévrovacie a skladovacie plochy ani živé ploty, lesy a steny, pokiaľ nepatria pod § 18 bod 1 alebo 2.“

11 Článok 23 horizontálneho nariadenia o SPP, nazvaný „Osobitné ustanovenia uplatniteľné na určité použitia“, v odseku 1 stanovuje:

„Relevantným dátumom, ku ktorému oprávnené plochy musia byť poľnohospodárovi k dispozícii na účely aktivácie platobných nárokov v súlade s článkom 33 ods. 1 [nariadenia č. 1307/2013], je 9. jún príslušného roku žiadosti. …“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

12 IJ podala v období od roku 2019 do roku 2021 za každý rok žiadosť o priame platby na pozemok v jej vlastníctve s rozlohou 1,0840 hektára ornej pôdy, ktorá je určená výlučne na pestovanie zeleniny na poli a rozdelená na parcely rôznych veľkostí (ďalej len „predmetná plocha“). IJ je zodpovedná za obrábanie pôdy, plánovanie plodín a pestovanie zeleniny. Na začiatku sezóny odovzdá tieto pozemky užívateľom, ktorí sú zodpovední za ich údržbu a zber úrody, a sama obhospodaruje jednu z uvedených parciel s cieľom umožniť novým užívateľom oboznámiť sa s platnou normou.

13 Po odovzdaní parciel užívateľom za „sezónny príspevok“ sa títo užívatelia zaväzujú na základe dohody o užívaní uzavretej s IJ udržiavať tieto pozemky v súlade s usmerneniami upravujúcimi ekologické poľnohospodárstvo a pravidelne odstraňovať burinu počas celého vegetačného obdobia. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že k 9. júnu každého roka podania žiadosti, ktorý je relevantným dátumom na účely uplatnenia článku 33 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013 stanoveného v článku 23 ods. 1 horizontálneho nariadenia o SPP, je predmetná plocha „v starostlivosti“ týchto užívateľov.

14 V čase, keď sa pozemky nachádzajú „v starostlivosti“ týchto užívateľov, IJ je zodpovedná za ich zavlažovanie podľa svojich vlastných kritérií. Okrem toho si vyhradzuje možnosť odstraňovať burinu z týchto parciel na náklady užívateľov, pokiaľ tak neurobia. V prípade svojej dlhšej neprítomnosti sú títo užívatelia povinní nájsť náhradníka, ktorý sa musí starať o ich pozemky a vykonať zber úrody, za ktorú IJ neposkytuje žiadnu záruku „z dôvodu nepredvídateľnej povahy prírodných podmienok“.

15 V nadväznosti na kontrolu na mieste vykonanú 13. júla 2021 AMA na základe § 20 ods. 3 horizontálneho nariadenia o SPP kvalifikovala predmetnú plochu ako „rekreačnú plochu“, na ktorú nemožno poskytnúť priame platby, z dôvodu, že užívatelia udržiavali pozemky a vykonávali zber úrody len vo svojom voľnom čase a nezameriavali sa na systematickú produkciu na účely zásobovania obyvateľstva, ktorá predstavuje poľnohospodársku činnosť, na ktorú sa primárne vzťahuje SPP.

16 Rozhodnutiami z 10. januára 2022 AMA po prvé odmietla priznať priame platby na predmetnú plochu za roky podania žiadosti 2019 až 2021, po druhé žiadala vrátenie platieb, ktoré už boli vyplatené, a po tretie uložila IJ sankcie z dôvodu, že táto plocha odo dňa odovzdania parciel, ktoré ju tvoria, nebola „k dispozícii“ IJ v zmysle článku 33 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013. AMA, najmä na základe rozsudku zo 14. októbra 2010, Landkreis Bad Dürkheim (C-61/09, EU:C:2010:606), zastáva názor, že k 9. júnu v každom roku podania žiadosti IJ už nemala dostatočnú nezávislosť na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti na uvedenej ploche. Okrem toho, keďže užívatelia parciel „si ponechávajú úrodu“, nepracovali v mene, na účet a na riziko IJ, čo bolo v rozpore s tým, čo vyžadovala táto judikatúra.

17 IJ podala na Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Rakúsko) – vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania – žalobu proti rozhodnutiam AMA z 10. januára 2022, pričom tvrdila, že predmetné pozemky sú „jej k dispozícii“ v zmysle článku 33 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013 od okamihu ich odovzdania užívateľom až do okamihu, keď títo užívatelia uskutočnia zber, keďže práve ona sa zaoberá obrábaním pôdy na týchto pozemkoch, ich zavlažovaním a dodávaním všetkých osív a sadeníc. Za týchto podmienok povinnosť užívateľov, aby sa sami počas tohto obdobia starali o svoje parcely, je len marketingovým opatrením, ktorého nedodržanie môže viesť k zníženiu tejto úrody alebo jej kvality.

18 Podľa vnútroštátneho súdu je nepochybné, že prvá podmienka stanovená v článku 4 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1307/2013 na účely definovania pojmu „podnik“, t. j. že plocha nachádzajúca sa na území toho istého členského štátu sa využíva „na poľnohospodárske činnosti“, je splnená, keďže predmetná plocha sa využíva na pestovanie poľnohospodárskych plodín (zeleniny). Podľa tohto súdu je preto kvalifikácia tejto plochy ako „rekreačnej plochy“ zo strany AMA nesprávna, keďže vychádza z výkladu § 20 ods. 3 horizontálneho nariadenia o SPP, ktorý nie je v súlade s právom Únie.

19 Naopak, vzhľadom na rozsudok zo 14. októbra 2010, Landkreis Bad Dürkheim (C-61/09, EU:C:2010:606), má uvedený súd pochybnosti o tom, či je v prejednávanej veci splnená druhá podmienka stanovená v článku 4 ods. 1 písm. b), a to, že predmetnú plochu „spravuje poľnohospodár“, keďže podľa tohto rozsudku sa poľnohospodárska činnosť na tejto ploche musí vykonávať „v mene a na účet“ tohto poľnohospodára. V tejto súvislosti uvádza, že Súdny dvor stanovil takúto podmienku vo veci, ktorá sa zásadne odlišuje od prejednávanej veci, v ktorej išlo najmä o zabránenie tomu, aby si viacerí poľnohospodári nárokovali dotknuté parcely ako súčasť svojich podnikov. Preto sa podľa vnútroštátneho súdu takáto podmienka „neuplatňuje v rovnakom rozsahu“.

20 Okrem toho vnútroštátny súd pochybuje, či je v prejednávanej veci splnená podmienka stanovená v článku 33 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013, ktorá spočíva v tom, že parcely, ktoré IJ deklarovala na účely aktivácie platobných nárokov, jej boli „k dispozícii“ k 9. júnu každého roka podania žiadosti, keďže k tomuto dátumu boli tieto parcely „v starostlivosti“ užívateľov.

21 Uvedený súd uvádza, že žiadny z rozsudkov Súdneho dvora v tejto oblasti sa netýka takejto veci „až do podrobností“. Zastáva však názor, že najpresvedčivejšie tvrdenia svedčia v prospech kvalifikácie predmetnej plochy ako „hektára, na ktorý možno poskytnúť podporu“ v zmysle článku 32 ods. 2 nariadenia č. 1307/2013, ktorý môže viesť k vzniku nároku na predmetné priame platby. IJ si totiž podľa neho zachováva dispozičnú právomoc, ako aj dostatočnú nezávislosť pri výkone svojej poľnohospodárskej činnosti na dotknutej ploche, keďže si voľne vyberá užívateľov parciel na tejto ploche a počas vegetačného obdobia ovplyvňuje výsledky zberu tým, že vykonáva prípravné práce, zavlažuje plochu, prípadne odstraňuje burinu a udržiava plochu v podmienkach vhodných na pestovanie dotknutých pestovateľských plodín, hoci úrodu nezbiera.

22 Za týchto podmienok Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 4 ods. 1 písm. b) a písm. c) v spojení s článkom 33 ods. 1 nariadenia [č. 1307/2013] vykladať tak, že plochu treba považovať za plochu, ktorú poľnohospodár spravuje a má k dispozícii, v prípade, keď poľnohospodár síce má túto plochu v držbe a vykonáva počiatočné obrábanie pôdy, pestovanie a priebežné zavlažovanie kultúr, ale plocha, rozdelená na parcely rôznej veľkosti, sa od začiatku sezóny (v apríli/na začiatku mája) do konca sezóny (v októbri) poskytne za fixnú náhradu rôznym užívateľom na starostlivosť a zber úrody bez toho, aby poľnohospodár priamo prispel k úspešnému výsledku úrody?“

O prejudiciálnej otázke

23 Svojou jedinou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú ustanovenia článku 4 ods. 1 písm. b) a c) v spojení s článkom 33 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013 vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby poľnohospodár dostal priame platby uvedené v článku 1 písm. a) tohto nariadenia na plochu, ktorú vlastní, a tomu, aby bola táto plocha kvalifikovaná ako „podnik spravovaný“ týmto poľnohospodárom, ktorý je mu „k dispozícii“, ak sú parcely, ktoré tvoria túto plochu, odovzdané užívateľom, ktorých si tento poľnohospodár vybral a ktorí sa za fixnú odmenu starajú o údržbu týchto parciel a zber úrody, a súčasne tento poľnohospodár bez toho, aby mal nárok na výsledky tejto práce, vykonáva počiatočné obrábanie pôdy, výsadbu a priebežné zavlažovanie týchto parciel a prípadne sa o ne aj stará v prípade, ak to užívatelia neurobia.

24 Pojem „podnik“ je definovaný v článku 4 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1307/2013 ako „všetky jednotky používané na poľnohospodárske činnosti a spravované poľnohospodárom, ktoré sa nachádzajú na území toho istého členského štátu“.

25 Zo samotného znenia tohto ustanovenia vyplýva, že na existenciu „podniku“ sa vyžadujú dve kumulatívne podmienky. Prvá podmienka vyžaduje, aby sa dotknuté plochy nachádzajúce sa na území toho istého členského štátu využívali na „poľnohospodársku činnosť“ v zmysle tohto článku 4 ods. 1 písm. c). Druhá podmienka vyžaduje, aby tieto plochy poľnohospodár „spravoval“.

26 Pokiaľ ide o prvú podmienku, je nesporné, že predmetná plocha, ktorá predstavuje „poľnohospodársku plochu“ v zmysle článku 4 písm. e) nariadenia č. 1307/2013, je určená výlučne na pestovanie zeleniny na poli. Z toho vyplýva, že na túto činnosť sa vzťahuje článok 4 ods. 1 písm. c) bod i) tohto nariadenia ako produkcia, chov alebo pestovanie poľnohospodárskych produktov vrátane zberu.

27 Ako uviedla Komisia vo svojich písomných pripomienkach, tento článok 4 ods. 1 písm. c) nevyžaduje, aby sa na účely kvalifikácie ako „poľnohospodárska činnosť“ táto činnosť vykonávala výlučne počas pracovného obdobia považovaného za obvyklé, s vylúčením obdobia voľného času, ani aby poľnohospodár sám zbieral úrodu alebo aby produkty tejto úrody boli vyhradené pre neho. Toto ustanovenie takisto nevyžaduje, aby cieľom „poľnohospodárskej činnosti“ bola výlučne systematická produkcia na účely zásobovania obyvateľstva. V tejto súvislosti stačí uviesť, že podľa bodu ii) tohto ustanovenia „udržiavanie poľnohospodárskej plochy v stave, v ktorom je vhodná na pastvu alebo pestovanie bez prípravnej činnosti nad rámec použitia bežných poľnohospodárskych postupov a techník na základe kritérií, ktoré stanovia členské štáty vychádzajúc z rámca stanoveného Komisiou“ tiež predstavuje „poľnohospodársku činnosť“ v zmysle tohto ustanovenia.

28 Pokiaľ ide o druhú podmienku, od ktorej závisí existencia „podniku“ v zmysle článku 4 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1307/2013, a to konkrétne aby boli plochy využívané „na poľnohospodárske činnosti spravované poľnohospodárom“, Súdny dvor už spresnil, že takáto podmienka neznamená existenciu neobmedzeného práva poľnohospodára nakladať s dotknutou plochou v rámci jej využívania na poľnohospodárske účely. Stačí, že poľnohospodár má vo vzťahu k tejto ploche dostatočnú nezávislosť alebo určitú rozhodovaciu právomoc na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti, čo prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. októbra 2010, Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, body 61 a 62, ako aj zo 7. apríla 2022, Avio Lucos, C-116/20, EU:C:2022:273, body 49 a 50).

29 Okrem toho z článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013 v spojení s jeho odôvodnením 10 vyplýva, že na účely poskytovania priamych platieb uvedených v článku 1 písm. a) tohto nariadenia možno za „aktívneho poľnohospodára“ v zmysle prvého z týchto ustanovení považovať fyzické alebo právnické osoby alebo skupiny fyzických alebo právnických osôb, ktorých poľnohospodárske plochy „sú prevažne plochy prirodzene ponechané v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie“ a ktoré vykonávajú na týchto plochách „minimálnu činnosť“, ktorú členské štáty prípadne vymedzili v súlade s ustanoveniami článku 4 ods. 2 písm. b) v spojení s článkom 4 ods. 1 písm. c) bod iii) tohto nariadenia.

30 Okrem toho v spojení s dvoma podmienkami uvedenými v článku 4 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1307/2013 si článok 33 ods. 1 tohto nariadenia vyžaduje na účely aktivácie nárokov na priame platby stanovenej v článku 32 ods. 1 uvedeného nariadenia, aby – okrem prípadu vyššej moci alebo mimoriadnych okolností – pozemky poľnohospodárskej plochy podniku deklarované ako „hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu“ boli zároveň „poľnohospodárovi k dispozícii k dátumu stanovenému členským štátom“. Pojem „hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu“ je definovaný v tomto článku 32 ods. 2 písm. a) ako akákoľvek poľnohospodárska plocha podniku, ktorá sa využíva na poľnohospodársku činnosť, alebo ak sa plocha využíva aj na nepoľnohospodárske činnosti, ktorá sa využíva prevažne na poľnohospodársku činnosť.

31 Súdny dvor už vyložil článok 44 ods. 2 a 3 nariadenia č. 1782/2003 v tom zmysle, že poľnohospodárska činnosť na ploche sa musí vykonávať v mene a na účet poľnohospodára, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu (rozsudok zo 14. októbra 2010, Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, bod 69).

32 Aj za predpokladu, že podstata týchto ustanovení zodpovedá podstate ustanovení článku 32 ods. 2 a článku 33 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013, však treba uviesť, že podmienku uvedenú v predchádzajúcom bode – ktorá nevyplýva zo znenia týchto dvoch posledných uvedených ustanovení – Súdny dvor stanovil v rámci sporu s Landkreis Bad Dürkheim (okres Bad Dürkheim, Nemecko), nemeckým orgánom v obdobnom postavení ako AMA, verejnoprávnym subjektom, ktorý uzavrel zmluvu s poľnohospodárkou, na základe ktorej sa poľnohospodárka zaviazala, že bude za fixnú odmenu udržiavať a obhospodarovať určité plochy, z ktorých jedna časť bola vo vlastníctve spolkovej krajiny a druhá časť patrila iným vlastníkom, ktorí udelili povolenie na pastvu na účely ochrany prírody. Na účely priznania platobných nárokov v rámci režimu jednotnej platby táto poľnohospodárka deklarovala tieto plochy ako súčasť svojho poľnohospodárskeho podniku a jej žiadosť tento orgán zamietol z dôvodu, že uvedené plochy nebolo možné kvalifikovať ako „hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu“ v zmysle článku 44 ods. 2 nariadenia č. 1782/2003.

33 Súdny dvor najprv rozhodol, že v takejto situácii nie sú dotknuté plochy predmetom žiadnej poľnohospodárskej činnosti vykonávanej treťou osobou, aby sa zabránilo tomu, že viacerí poľnohospodári si tieto plochy budú nárokovať ako súčasť svojho poľnohospodárskeho podniku. Následne vyložil toto ustanovenie v tom zmysle, že nebráni tomu, aby sa za súčasť poľnohospodárskeho podniku považovala plocha, ktorá je poľnohospodárovi bezodplatne poskytnutá na využívanie počas obmedzeného obdobia v súlade s cieľmi ochrany prírody, pod podmienkou, že tento poľnohospodár je schopný využívať takúto plochu na svoje poľnohospodárske činnosti s dostatočnou nezávislosťou počas obdobia najmenej desiatich mesiacov (rozsudok zo 14. októbra 2010, Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, body 66 a 71 druhá zarážka).

34 Na základe tejto judikatúry treba konštatovať, že dočasné odovzdanie poľnohospodárskej plochy rôznym užívateľom, ktorých si poľnohospodár slobodne vybral, aby vykonávali určité úlohy patriace pod pojem „poľnohospodárska činnosť“ za fixnú odmenu, nemôže brániť právu tohto poľnohospodára na „priame platby“ na základe ustanovení článku 4 ods. 1 písm. b) a c) v spojení s článkom 33 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013. Ako totiž uviedla Komisia vo svojich písomných pripomienkach, na účely priradenia poľnohospodárskej plochy k poľnohospodárskemu podniku je rozhodujúce, aby jednak tento poľnohospodár bol schopný zabezpečiť, aby sa takáto plocha skutočne využívala na poľnohospodárske činnosti, a jednak aby mohol dbať na dodržiavanie hmotnoprávnych požiadaviek týkajúcich sa výkonu týchto poľnohospodárskych činností.

35 Poľnohospodárska plocha sa považuje za „spravovanú poľnohospodárom“ a k jeho „dispozícii“, ak sú splnené tieto dve podmienky. Musí sa tiež kvalifikovať ako „hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu“ v súvislosti s týmito platbami, aj keď sa ku dňu stanovenému dotknutým členským štátom nachádza „v starostlivosti“ užívateľov vybraných poľnohospodárom. Okrem toho, pokiaľ takýto poľnohospodár vykonáva na tejto ploche aspoň minimálnu poľnohospodársku činnosť v zmysle článku 9 ods. 1 tohto nariadenia v spojení s jeho odôvodnením 10, musí sa kvalifikovať ako „aktívny poľnohospodár“ na účely poskytnutia priamych platieb uvedených v článku 1 písm. a) tohto nariadenia.

36 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že IJ obrába pôdu, plánuje a pestuje plodiny pred odovzdaním jednotlivých parciel predmetnej plochy vybraným užívateľom na účely údržby a zberu a tieto parcely aj zavlažuje. Na druhej strane podľa dohody o užívaní uzavretej s IJ títo užívatelia nesú „zodpovednosť“ najmä za pravidelné odstraňovanie buriny a sú povinní dodržiavať usmernenia upravujúce ekologické poľnohospodárstvo. S výhradou overení, ktoré má vykonať vnútroštátny súd, sa teda zdá, že predmetná plocha spĺňa kritériá uvedené v bodoch 34 a 35 tohto rozsudku a že IJ je „aktívny poľnohospodár“ v zmysle článku 9 nariadenia č. 1307/2013 v spojení s článkom 4 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia.

37 V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa neuvádza existencia rizika, pokiaľ ide o žiadosť o priame platby na dotknutú plochu zo strany iných poľnohospodárov ako IJ. V tomto rozsahu sa prejednávaná vec líši od veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku zo 14. októbra 2010, Landkreis Bad Dürkheim (C-61/09, EU:C:2010:606). Aj za predpokladu, že by sa článok 32 ods. 2 a článok 33 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013 mali vykladať rovnako ako v danom rozsudku, v ktorom Súdny dvor vyložil článok 44 ods. 2 a 3 nariadenia č. 1782/2003 v tom zmysle, že v situácii opísanej v uvedenom rozsudku si tieto ustanovenia vyžadujú, aby sa poľnohospodárska činnosť na dotknutých plochách vykonávala v mene a na účet poľnohospodára, ktorý žiada o priame platby, tak takáto požiadavka by sa v prejednávanej veci neuplatnila [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. decembra 2020, Land Berlin (Platobné nároky súvisiace s SPP) (C-216/19, EU:C:2020:1046, body 43 až 44)].

38 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba na položenú otázku odpovedať tak, že ustanovenia článku 4 ods. 1 písm. b) a c) v spojení s článkom 33 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby poľnohospodár dostal priame platby uvedené v článku 1 písm. a) tohto nariadenia na plochu, ktorú vlastní, a tomu, aby bola táto plocha kvalifikovaná ako „podnik spravovaný“ týmto poľnohospodárom, ktorý je mu „k dispozícii“, ak sú parcely, ktoré tvoria túto plochu, odovzdané užívateľom, ktorých si tento poľnohospodár vybral a ktorí sa za fixnú odmenu starajú o údržbu týchto parciel a zber úrody, a súčasne tento poľnohospodár bez toho, aby mal nárok na výsledky tejto práce, vykonáva počiatočné obrábanie pôdy, výsadbu a priebežné zavlažovanie týchto parciel a prípadne sa o ne aj stará v prípade, ak to užívatelia neurobia.

O trovách

39 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Ustanovenia článku 4 ods. 1 písm. b) a c) v spojení s článkom 33 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009,

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

nebránia tomu, aby poľnohospodár dostal priame platby uvedené v článku 1 písm. a) tohto nariadenia na plochu, ktorú vlastní, a tomu, aby bola táto plocha kvalifikovaná ako „podnik spravovaný“ týmto poľnohospodárom, ktorý je mu „k dispozícii“, ak sú parcely, ktoré tvoria túto plochu, odovzdané užívateľom, ktorých si tento poľnohospodár vybral a ktorí sa za fixnú odmenu starajú o údržbu týchto parciel a zber úrody, a súčasne tento poľnohospodár bez toho, aby mal nárok na výsledky tejto práce, vykonáva počiatočné obrábanie pôdy, výsadbu a priebežné zavlažovanie týchto parciel a prípadne sa o ne aj stará v prípade, ak to užívatelia neurobia.

Podpisy